

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 372/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. júla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3 Tos 36/2015 zo 17. februára 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. mája 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tos 36/2015 zo 17. februára 2015 (ďalej len „namietané uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 7. októbra 2014 Okresnému súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) žiadosť o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „žiadosť“). Okresný súd uznesením sp. zn. 4 PP/170/2014 z 26. novembra 2014 jeho žiadosť zamietol. Sťažnosť sťažovateľa podanú proti tomuto rozhodnutiu zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov krajský súd namietaným uznesením.

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namieta, že procedúra rozhodovania o jeho žiadosti nebola vyvážená, keďže podľa jeho názoru krajský súd pri svojom rozhodovaní zvýraznil sťažovateľovu kriminálnu minulosť, avšak na druhej strane *„podhodnotil polepšenie vo výkone trestu a niektoré súvisiace okolnosti ani nebral do úvahy“*.

Sťažovateľ je toho názoru, že krajský súd nezohľadnil všetky zadovážené dôkazy a tie, ktoré hodnotil, vyhodnotil podľa sťažovateľa nespravodlivo. V takomto postupe konajúceho súdu vidí sťažovateľ porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ na základe uvedeného žiada, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tos 36/2015 zo 17. februára 2015, predmetné uznesenie zrušil a vrátil mu vec krajskému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nespĺňajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané zjavne neoprávneným subjektom, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ porušenie svojich označených práv vidí, ako to sám uviedol, v nevyváženom hodnotení vykonaných dôkazov, ktoré boli podkladom pre skutkový záver o nesplnení podmienok pre podmiennečné prepustenie sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody.

V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy je ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený

na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04).

Ústavný súd pri posúdení námietok sťažovateľa sústredil svoju pozornosť na relevantnú právnu úpravu, teda na zodpovedanie otázky, či rozhodnutie krajského súdu malo dostatočnú oporu v relevantnej právnej úprave a či bol sťažovateľovi poskytnutý náležitý a zároveň ústavne konformný výklad aplikovanej právnej úpravy, ako aj na to nadväzujúce dostatočné zdôvodnenie prijatých záverov.

Krajský súd v namietanom uznesení, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa podanú proti prvostupňovému uzneseniu okresného súdu o zamietnutí žiadosti sťažovateľa, dôvodil takto: *„Odsúdený svojím príkladným plnením svojich povinností vo výkone trestu odňatia slobody síce preukázal určité polepšenie o čom svedčí jeho v celku pozitívne hodnotenie riaditeľom ÚVTOS avšak vzhľadom na jeho osobu doterajší spôsob života najmä na s poukazom na jeho trestnú minulosť nemožno predpokladať jeho pozitívne správanie sa v budúcnosti. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na samotnú osobu odsúdeného ktorý bol v minulosti 5 krát súdne trestaný z čoho je zrejmé, že u odsúdeného nejde o jednorazové*

vybočenie z medzí zákona pričom trestné činy ktorých sa dopustil mali stúpajúcu tendenciu nakoľko v súčasnosti je odsúdený za zločin k pomerne vysokému trestu odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 8 mesiacov. Je teda nepochybné že odsúdený ani po prechádzajúcich odsúdeniach si nevzal dostatočné ponaučenie opätovne sa dostal do rozporu so zákonom, ktoré skutočnosti v dostatočnej miere odôvodňujú obavy, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody by tento opätovne dostal do rozporu so zákonom. Tieto okolnosti v dostatočnej miere vyvracajú preto i námietky odsúdeného vyslovené v dôvodoch sťažnosti, nakoľko tieto skutočnosti podľa názoru krajského súdu sú rozhodujúcimi pre posúdenie toho, či v danom prípade odsúdený splňa podmienky pre podmienené prepustenie alebo nie. Nie je obligatórnu povinnosťou súdu prepustiť odsúdeného na slobodu len z dôvodu, že počas výkonu trestu odňatia slobody svojim správaním poukazoval polepšenie nakoľko pri hodnotení okolností je potrebné vychádzať striktne z vyššie citovaného ustanovenia § 66 odsek 1 Trestného zákona. V zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a v zmysle uvedených skutočností krajský súd dospel k záveru, že v danom prípade nebolo možné akceptovať ani námietku ohľadom dohľadu probačného a mediačného úradníka nakoľko osoba obžalovaného v danom prípade nedáva dostatočné záruky že by takýto dohľad probačného a mediačného úradníka splnil účel ktorým sa sleduje zmysel podmieneného prepustenia.“

Ústavný súd poukazuje na aplikované ustanovenie § 66 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), podľa ktorého môže súd odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Ako vyplýva zo znenia dotknutej právnej úpravy, predpokladom vyhovenia žiadosti odsúdeného je súčasné splnenie dvoch vzájomne sa prelínajúcich okruhov tu vymedzených podmienok. V prvom prípade ide o úspešnosť resocializačného programu realizovaného u osoby odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, čo však samo osebe pre podmienené prepustenie nie je postačujúce, pretože právna úprava vyžaduje, aby bol

v nadväznosti na to súčasne splnený predpoklad vedenia riadneho života odsúdeným v budúcnosti.

Ako vyplýva z obsahu uznesenia krajského súdu, tento síce konštatoval pozitívnosť resocializačného procesu realizovaného u sťažovateľa vo výkone trestu odňatia slobody, no na druhej strane poukázal na predchádzajúci život sťažovateľa (špecifické okolnosti predchádzajúcich odsúdení a ich komplexný obraz), vykazujúci tak závažné negatíva, ktoré vylúčili dostatočnú záruku sociálne vyhovujúceho správania sťažovateľa v budúcnosti.

Ústavný súd je toho názoru, že konajúci súd sťažovateľovi dostatočne jasne vysvetlil aplikovanú právnu úpravu, teda zákonné podmienky, splnenie ktorých sa vyžaduje pre podmienené prepustenie. Skutkové závery prijaté krajským súdom sa podľa názoru ústavného súdu pohybovali v takto vymedzenej zákonnej línii a súčasne mali dostatočný základ vo vykonanom dokazovaní. Právny záver rozhodnutia krajského súdu o nesplnení podmienok pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má oporu v logicky zdôvodnených skutkových záveroch, ktoré nijako nepopierajú obsah a zmysel aplikovanej právnej úpravy.

Vzhľadom na uvedené posúdil ústavný súd obsah namietaného uznesenia ako zlučiteľný so sťažovateľom označenými článkami ústavy a sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Vzhľadom na všetky uvedené závery ústavný súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júla 2015

